

Anders Yregård
Kroksjövägen 202
424 56 Gunnilse

Er ref

Vår ref
A Nordin/L Gerre

Datum
2022-09-06

Synpunkter angående avverkningsanmälan A 33749-2021 på fastigheten Kroksjölund 2:1 i Vättlefjäll inom Göteborgs Stad.

Göteborgs Ornitologiska Förening (GOF) har erbjudits möjlighet att lämna synpunkter på en planerad avverkning av skog på fastigheten Kroksjölund 2:1 inom Göteborgs Stad. Den planerade avverkningen (avverkningsanmälan A 33749-2021) omfattar 2,4 hektar. Efter slutavverkning är hygget enligt anmälan avsedd att planteras.

Den aktuella avverkningsanmälda skogen ligger inom Vättlefjälls naturreservat. Skogen ligger även till större del inom Natura 2000-område SE0520107 Vättlefjäll som är ett särskilt skyddsområde enligt Fågeldirektivet. Syftet med Natura 2000-området är enligt bevarandeplanen att bevara områdets vildmarks karaktär och dess andra värden för de utpekade fågelarterna storlom, tjäder, sparvuggla, pärluggla, nattskärra, spillkråka, trädlärka och orre.

Dessa arter skall ha en gynnsam bevarandestatus i området, det vill säga arternas populationer skall vara säkrad på lång sikt och deras naturliga utbredningsområde inte minska. Vildmarks karaktären i området erbjuder livsmiljöer för några av de utpekade fågelarterna som är beroende av äldre skog och marker som är relativt ostörda av människan. Inslaget av sjöar, myrar och hedar i området gynnar några andra av de utpekade arterna.

Området ligger inom riksintresse för friluftsliv enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Riksintresset omfattar hela Vättlefjäll och stora delar av Lärjeåns dalgång. Området ligger även inom strandskydd som vid Stora Kroksjön är 200 meter.

Enligt historiska kartor och ortofoton verkar det ha varit relativt tät lövdominerad skog inom det område som nu är avverkningsanmält fram till början av 1970-talet. Häradskartan visar att det troligen var beklätt med blandskog i området för cirka 100 år sedan. Under slutet av 1900-talet verkar området, enligt foto, ha gallrats. Något modernt skogsbruk med trakthyggesbruk har troligen aldrig bedrivits i området.

Området besöktes några timmar 8 augusti 2022. I området finns uppvuxen blandskog i en svagare sluttning åt norr och nordost. Det är främst tall, gran och björk i skogen med mycket ek som kommer under de högre träden. Ställvis är det mer grandominerat med inslag av stora yviga granar som vuxit upp mer öppet. Skogen är relativt gles, luckig, olikåldrig och flerskiktad. Större ekar finns längs åkerkanten i söder.

Det är ett inslag av tall där enstaka tallar, både i de östra och nordvästra delarna, är gamla med utvecklad "pansarbark" och plattare krona, dvs de är troligen uppemot 150 år gamla.

Det finns även inslag av stora rönnar och i norr finns enstaka grövre aspar.

I norra delen finns även döda och borttynande enbuskar som visar på att det tidigare varit en mer öppen skog. Fältskiktet är mycket välutvecklat med blåbärsris och blåtåtel som dominerar.

I södra delen finns ett blött stråk som sluttar mot sjön. Här finns enstaka klibbalar med stor sockel. Det finns ett mindre inslag av block i området och inslag av stenmurar.

Det är ett visst inslag av grövre död ved i området, både stående och liggande, av björk, ek, gran samt tall.

Skogsområdet ger intryck av att vara en före detta betesmark som har vuxit igen spontant under längre tid och utan några påtagliga spår av skogsbruk.

En vältrampad stig löper genom den västra delen.

Det närmast omgivande landskapet är varierat med hållmarkstallskog i väster. Det avverkningsanmälda området angränsar till gles blandsumpskog i norr och nordost. I öster finns ett ekdominerat skogsparti och öppna fält vid gården.

En spillkråka hördes lite öster om området vid besöket. Av de utpekade fågelarterna i Natura 2000-området bedöms området var lämplig livsmiljö och potentiell häckningsmiljö för spillkråka. Grov död ved förekommer. Enstaka grövre aspar och grövre tallar förekommer i området. Ofta används dessa träd av arten för att hacka ut bohål.

Den uppvuxna, luckiga och flerskiktade blandskogen i området bedöms även potentiellt kunna vara lämplig livsmiljö för sparvuggla.

Närliggande gles hållmarkstallskog i väster kan troligen vara lämplig häckningsmiljö för nattskärna. Arten använder ofta andra naturmiljöer intill häckningsplatser, som öppna fält, sumpskogar mm för födosök under kvällar och nätter.

Vättlefjäll är ett mycket välfrekventerat friluftsområde. Detta har blivit särskilt tydligt under de gångna pandemiåren. Den vältrampade stigen genom området visar på att området är välanvänt. Denna typ av uppvuxna, glesa, skiktade blandskogar med mycket bärris vill vi hävda är attraktiv för friluftsliv.

Vi bedömer att den avverkningsanmälda skogen har ett påtagligt biotopvärde och är potentiell häckningsmiljö för åtminstone några av de utpekade fågelarterna, spillkråka och sparvuggla. Den förstnämnda observerades, som nämnts, strax öster om området vid besöket.

Om planerad avverkning genomförs bedöms området drastisk försämrats och kanske helt förstöras som livsmiljö för spillkråka och sparvuggla för lång tid framöver.

I stora delar av Vättlefjäll finns talldominerad skog på mer näringsfattig mark. Uppvuxen, mogen blandskog med förekomst av grova träd på mer näringsrik mark, som i detta fall i det avverkningsanmälda området, är då viktiga att bevara för spillkråka och sparvuggla eftersom de generellt är bättre livsmiljöer för dessa arter än omgivande tallskogar.

Att upprätthålla gynnsam bevarandestatus för de båda arterna i Natura-området bedömer vi försvåras om blandskogspartier som dessa avverkas.

I Sverige är vi inte i närheten av att uppnå av Riksdagen beslutade miljö kvalitetsmål som exempelvis Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv. De flesta inhemska skogstyper har inte god bevarandestatus, huvudsakligen på grund av det närmast allomfattande trakthyggesbruket och att så lite skog har ett lagligt skydd. (Exempelvis är i Västra Götaland cirka 4 % av den produktiva skogsmarken lagligt skyddad.)

GOF anser sammanfattningsvis att den avverkningsanmälda blandskogen har ett påtagligt biotopvärde för några av de utpekade fågelarterna i Natura 2000-området.

Skogen är olikåldrig, flerskiktad och luckig med inslag av äldre träd och utan påtagliga spår av skogsbruk i senare tid.

Den ligger inom naturreservat och inom Natura 2000-område samt inom ett område som är välfrekventerat av friluftslivet och inom riksintresse för detsamma.

Vi anser därför att skogen inte skall avverkas. Skogen bör lämnas helt för att behålla, och på sikt utveckla högre naturvärden och värden för friluftsliv.

Med vänlig hälsning

Annica Nordin
Göteborgs Ornitologiska Förening, Ordförande

Lars Gerre
Sammanställande Fågelskyddskommittén (Fsk)

*Kopia till:
Länsstyrelsen i Västra Götaland, Naturenheten.*